

Sammanställning svar på hemställan Renovas klimatambition

Sammanfattning

Renova skickade under våren 2024 en hemställan till sina ägarkommuner om vilken klimatambition man önskade att Renova skulle ha och en fråga om att utreda en möjlig kommande investering i koldioxidavskiljning på avfallskraftvärmeverket.

Göteborg som är huvudägare till Renova svarar ja på hemställan om klimatambition för Renova. Man vill ha en kombination av scenario B (CCUS på en linje till 2030) och andra sätt att uppnå Göteborgs stads klimatmål till år 2030.

”Hemställan från Renova AB avseende inriktning att implementera koldioxidavskiljning tillstyrks med följande revidering:

Utredningens utgångspunkt är att klimatneutralitet vid Sävenäs avfallskraftvärmeverk uppnås till 2030. Det ska göras genom att utreda Scenario B i kombination med ytterligare nödvändiga åtgärder som bolaget tillsammans bedömer ska uppnå klimatneutralitet vid Sävenäs.”

Lerum, Tjörn, Mölndal, Kungälv, Partille och Öckerö svarade också ja på hemställan

Härryda och Ale svarade nej, medan Stenungsund valde att avvakta

Under hanteringen av hemställan i kommunerna inkom yrkanden, yttranden och anteckningar som önskade både ökade ambitioner och minskade. Bland annat framhövdes kostnader och att det fanns osäkerheter att utreda innan beslut kunde tas.

Tabell 1 Sammanfattande tabell över beslut i ägarkommunerna

	Svar på hemställan	Andra yrkanden	Beslutsdatum (KF)	Svar till Renova
Göteborg	Ja, scenarie B i kombination med andra sätt att uppnå klimatmålet 2030	KS en kombination av scenarie A, B och övriga åtgärder Variant av B Variant av A Variant av C Återremittering till Renova	2024-12-12	2024-12-19
Lerum	ja	Variant av C	2024-11-21	2024-12-02
Tjörn	ja	inga	2024-10-17	2024-10-25
Härryda	Nej	Scenario B Stoppa förberedelser för CCUS	2024-11-28	2024-12-20
Mölndal	ja	Scenario A	2024-11-27	2024-12-05
Ale	Nej	Reservation och förordande av Scenario B	2024-12-16	2024-12-20
Kungälv	ja	Anteckning från SD om ok till utredning för en linje	2024-12-05	
Partille	ja	Krav på referens-anläggning Avstyrkan	2024-12-04	
Stenungsund	Avvaktar/nej		2024-12-12	
Öckerö	ja	inga	2024-11-28	2024-12-11

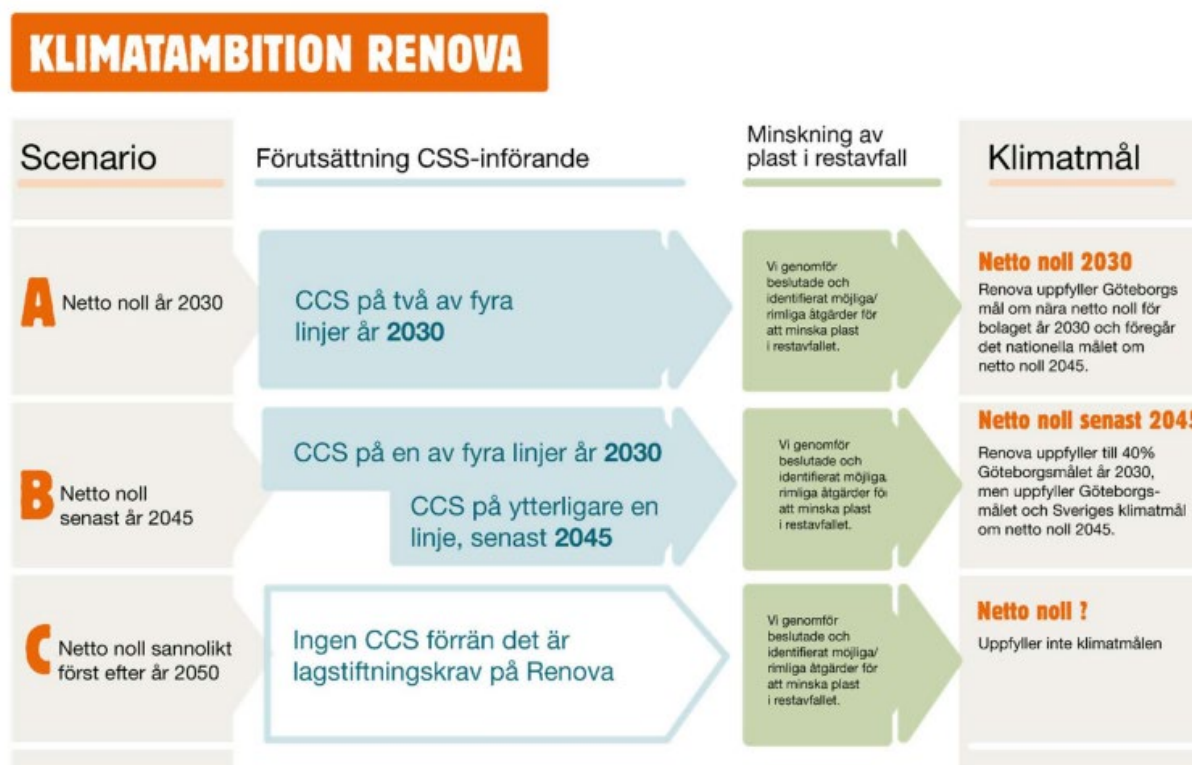
Innehåll

Sammanställning svar på hemställan Renovas klimatambition.....	1
Sammanfattning	1
Innehåll.....	3
Bakgrund och Syfte.....	4
Göteborg.....	4
Kommunfullmäktige, Beslut.....	4
Andra yrkanden.....	5
Kommunstyrelsen	6
Andra yttranden.....	8
Övriga instanser i Göteborg	9
Yttrande från Kretslopp- och Vattennämnden	9
Härryda.....	10
Lerum	11
Tjörn.....	11
Yttrande över Renova AB:s inriktning avseende CCS/CCU.....	11
Mölndal	11
Ale.....	12
Kungälv	12
Öckerö.....	13
Stenungsund.....	13

Bakgrund och Syfte

Under hösten 2024 skickade Renova ut en hemställan till sina ägarkommuner om vilken klimatambition man önskar att Renova ska ha och därmed hur man ser på Renovas förslag att utreda koldioxidinfångning på anläggningen. Detta gjordes efter ett beslut i Renovas ägarråd om att frågan är av principiell karaktär för bolaget.

Renova såg tre möjliga scenarier framför sig

Figur 1 Illustration över de tre framtidsscenarioer som Renova utrett

Och man förordade scenario B. Inriktningen är att utreda implementering av CCS/CCU-teknik på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet till implementering för att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045.

För att det skulle vara möjligt skulle ett investeringsbeslut av ägarkommunerna behöva tas år 2027.

Detta PM syftar till att sammanfatta de svar som ägarkommunerna gett Renova och även andra relevanta synpunkter som kommit fram i yrkanden i den politiska beredningen av hemställan i kommunerna.

Göteborg

Kommunfullmäktige, Beslut

Enligt yrkande från MP, S, V och C 2024-12-12, som även M, KD och L röstade för i slutomröstningen.

Hemställan från Renova AB avseende inriktning att implementera koldioxidavskiljning tillstyrks med följande revidering:

Utredningens utgångspunkt är att klimatneutralitet vid Sävenäs avfallskraftvärmeverk uppnås till 2030. Det

ska göras genom att utreda Scenario B i kombination med ytterligare nödvändiga åtgärder som bolaget tillsammans bedömer ska uppnå klimatneutralitet vid Sävenäs.

MP, S, V och C hade lämnat in ett yttrande till KF 2024-12-11:

Världen befinner sig i en klimatkris, därför behöver Sveriges kommuner ta ett tydligare ansvar i miljö- och klimatarbetet. Avfallskraftvärmeverket vid Sävenäs är den 14:e största utsläppskällan i Sverige, och en av stadens enskilt största. Anläggningen står för en tiondel av Göteborgs territoriala koldioxidutsläpp.

Detta ärende gäller att utreda implementeringen av koldioxidavskiljning vid Renova. Utredningen avser att undersöka möjligheten att implementera CCS/CCU på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till år 2030. Ett eventuellt investeringsbeslut av CCS/CCU sker i ett senare skede. Satsningen på koldioxidavskiljning vid Sävenäs avfallskraftvärmeverk är enligt bolaget nödvändig, oavsett hur väl målen om minskade avfallsmängder och ökad plaståtervinning uppnås. Det är viktigt att poängtera att koldioxidavskiljning aldrig får bli en förevändning för att inte fortsätta grundläggande och nödvändiga utsläppsminskningar i staden generellt. Stadens klimatarbete måste förstärkas i samtliga sektorer och utsläppsminskningarna intensifieras, inte minst inom energi- och transportsektorn.

Eftersom Sävenäs är lokaliserat inom Göteborgs Stad belastar Sävenäs stadens territoriella utsläpp, även om avfallet också härrör från övriga ägarkommuner. Av detta skäl blir Göteborgs Stads klimatmål vägledande för Renova. Enligt Göteborgs stads miljö- och klimatprogram 2021–2030 ska Göteborgs klimatavtryck ska vara nära noll år 2030. Det är därför viktigt att Renovas avfallskraftvärmeverk uppnår klimatneutralitet redan till år 2030.

Eftersom takten på utsläppsminskningar i staden inte är tillräcklig behöver fler och förstärkta åtgärder genomföras. Med anledning av detta föreslår vi att den fortsatta utredningens syfte ska vara att klimatneutralitet vid Sävenäs avfallskraftvärmeverk uppnås till 2030. Det ska göras genom att undersöka Scenario B med en kombination av ytterligare åtgärder som sammantaget bedöms uppnå klimatneutralitet vid Sävenäs. Utredningen ska även undersöka möjligheter till investeringsstöd 1 för implementering av CCS/CCU på Sävenäs avfallskraftvärmeverk.

Exempel på ytterligare åtgärder för att komplettera scenario B skulle kunna vara inköp och annullering av utsläppsrätter under en begränsad tidsperiod, vid sidan av en stegvis implementering av CCS/CCU, i syfte att uppnå högst säkerställd klimatnytta per krona. Det kan även vara högre ambitioner i plaståtervinning, ytterligare CCS/CCU implementering, eftersortering av plast ur hushållsavfallet, eller helt andra åtgärder som bolaget bedömer vara lämpliga.

Vi delar också de synpunkter som framkom i Kretslopp och vattennämndens yttrande över Renova AB:s inriktning om koldioxidåtgärder (CCS/CCU-teknik), inte minst gällande vikten av ett fortsatt arbete för att minska förbränningen av plast.

Avslutningsvis är det väsentligt att bolaget genomför jämförelser med andra nationella CCS-projekt för att säkerställa marknadsmässiga driftkostnader. Det är samtidigt viktigt att lyfta att det i detta beslut handlar om en utredning och att ett investeringsbeslut är ett kommande separat beslut.

Andra yrkanden

Ur M, L och KDs yrkande från 2024-12-11:

Det är positivt att det finns teknik som möjliggör att kunna fånga in koldioxid och minska klimatpåverkan. Dock finns det ett antal aspekter i tekniken som idag är osäkra och därför är det bra att Renova AB utreder grundligt vilka andra konsekvenser som finns gällande att implementera denna typ av teknik. Infångning av koldioxid och att kunna återanvända den som exempelvis flygbränsle är ett bra första steg, men vilka konsekvenser innebär det att lagra detta på havsbotten och vilka risker finns vid lagring framgår inte av nuvarande presentation. Det behövs klarhet kring detta innan beslut om eventuell investering i den här tekniken. Det är stor vikt att en sådan typ av investering har goda underlag med beprövade metoder och ett transparent underlag med vilka konsekvenser tekniken innebär.

I ärendet lyfts att detta inriktningsbeslut innebär och ska möjliggöra för att kunna söka olika typer av investeringsstöd inför ett kommande investeringsbeslut. Som vi tidigare lyft vill vi ha ett omfattande och transparent underlag med en tydlig konsekvensanalys utöver själva teknikens risker samt ett bredare underlag för hur investeringen ska täckas. Renova AB nämner vid beskrivning av kalkylen att det finns flera aspekter som kan påverka den positivt. Den ekonomiska beräkningen måste vara trovärdig innan ett aktivt beslut kan fattas av kommunfullmäktige.

Kretslopp och vattennämnden yttrar att deras omkostnader skulle öka med 44 mnkr och motsvara en taxehöjning på cirka 8 procent, vilket innebär en ökning på årsavgiften med cirka 160 kr per hushåll (2023 års prisnivå). Det kan innebära att Göteborgs skattebetalare ska vara garantanter för kommunens investeringar, Renova AB bör istället fokusera på samverkan med privata aktörer och näringslivet för att utvärdera om det finns en ekonomisk lönsamhet.

Göteborgarna är redan hårt belastade med höga avgifter till kommunen, avgifter som betalas utöver en hög kommunalskatt.

Det är lämpligt att i enlighet med ägardialogens inriktning låta Renova AB utreda eventuell projektering av scenario B vidare. Utredningen ska återredovisas och hemställas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för bedömning innan ett inriktningsbeslut och eventuellt investeringsbeslut kan antas och beslutas.

SD yrkade på återremittering till Renova

Kommunstyrelsen

I kommunstyrelsen var formuleringen något annorlunda.

KS beslutade 2024-11-20 att gå på yrkandet från Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet, med särskilt yttrande från C

Beslut Kommunstyrelsen tillstyrker yrkande från MP, S och V den 15 november 2024 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar: Hemställan från Renova AB avseende inriktning att implementera koldioxidavskiljning tillstyrks med följande revidering: •

Utredningens utgångspunkt ska vara att målen i Göteborgs miljö- och klimatprogram uppnås till 2030. Det ska göras genom att undersöka dels Scenario A och dels Scenario B med en kombination av ytterligare nödvändiga åtgärder som sammantaget bedöms uppnå målen i miljö- och klimatprogrammet. •

Utredningen ska förorda ett av alternativen och beakta klimatnytta, alternativkostnader, möjligheter till investeringsstöd, bolagets ekonomi och risker samt påverkan på kundavgifter.

Yrkandet

Världen befinner sig i en klimatkris samtidigt som Sveriges regering backar in i framtiden med sänkta ambitioner för utsläppsminskningen av koldioxid. Därför behöver Sveriges kommuner ta ett tydligare ansvar i miljö- och klimatarbetet. Avfallskraftvärmeverket vid Sävenäs är den 14:e största utsläppskällan i Sverige, och en av stadens enskilt största. Anläggningen står för en tiondel av Göteborgs territoriala koldioxidutsläpp.

Detta ärende gäller att utreda implementeringen av koldioxidavskiljning vid Renova. Utredningen avser att undersöka möjligheten att implementera CCS/CCU på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till år 2030. Ett eventuellt investeringsbeslut av CCS/CCU sker i ett senare skede. Satsningen på koldioxidavskiljning vid Sävenäs avfallskraftvärmeverk är enligt bolaget nödvändig, oavsett hur väl målen om minskade avfallsmängder och ökad plaståtervinning uppnås. Det är viktigt att poängtera att koldioxidavskiljning aldrig får bli en förvändning för att inte fortsätta grundläggande och nödvändiga utsläppsminskningar i staden generellt. Stadens klimatarbete måste förstärkas i samtliga sektorer och utsläppsminskningarna intensifieras, inte minst inom energi- och transportsektorn.

Eftersom Sävenäs är lokaliserat inom Göteborgs Stad belastar Sävenäs stadens territoriella utsläpp, även om avfallet också härrör från övriga ägarkommuner. Av detta skäl blir Göteborgs Stads klimatmål vägledande för Renova. Enligt Göteborgs stads miljö- och klimatprogram 2021–2030 ska Göteborgs klimatavtryck ska vara nära noll år 2030. Det är därför viktigt att Renovas avfallskraftvärmeverk uppnår detta redan till år 2030.

Tjänsteutlåtandet presenterar två scenarion för CCS/CCU. Scenario A, som innebär CCS/CCU på två av fyra förbränningslinjer till 2030, har fördelen att klimatmålen bedöms kunna uppnås. Nackdelarna är att det innebär högre risker för bolaget, lägre elproduktion som behöver ersättas på ett fossilfritt sätt, och något högre pris per infångat ton koldioxid. Scenario B, som innebär CCS/CCU på en av fyra förbränningslinjer till 2030, innefattar lägre kostnader och risker. Nackdelen är att Renova endast uppnår 40 procent av de utsläppsminskningar som skulle behöva ske i verksamheten för att klara de lokala klimatmålen till år 2030

Eftersom takten på utsläppsminskningar i staden inte är tillräcklig behöver fler och förstärkta åtgärder genomföras. Vår uppfattning är att det inte är lämpligt att utreda ett scenario med otillräckliga utsläppsminskningar för en av stadens enskilt största utsläppskällor. Med anledning av detta föreslår vi att den fortsatta utredningens syfte ska vara att målen i Göteborgs miljö- och klimatprogram uppnås till 2030. Det ska göras genom att undersöka dels Scenario A och dels Scenario B med en kombination av ytterligare åtgärder som sammantaget bedöms uppnå målen i miljö- och klimatprogrammet.

Utredningen ska förorda ett av alternativen och beakta klimatnytta, alternativkostnader, bolagets ekonomi och kundavgifter. Utredningen ska även undersöka möjligheter till investeringsstöd för implementering av Scenario A och Scenario B.

Genom att utreda både scenario A och scenario B med en kombination av ytterligare åtgärder är det möjligt att bedöma vilket alternativ som är mest rationellt om Renova ska uppnå sina åtaganden. Exempel på ytterligare åtgärder för att komplettera scenario B skulle kunna vara inköp och annullering av utsläppsrätter under en begränsad tidsperiod, vid sidan av en stegvis implementering av CCS/CCU, i syfte att uppnå högst säkerställd klimatnytta per krona. Det kan även vara högre ambitioner i plaståtervinning, eftersortering av plast ur hushållsavfallet, eller helt andra åtgärder som bolaget bedömer vara lämpliga.

Vi delar också de synpunkter som framkom i Kretslopp och vattennämndens yttrande över Renova

AB:s inriktning om koldioxidåtgärder (CCS/CCU-teknik), inte minst gällande vikten av ett fortsatt arbete för att minska förbränningen av plast.

Avslutningsvis är det väsentligt att bolaget genomför jämförelser med andra nationella CCS-projekt för att säkerställa marknadsmässiga driftkostnader. Det är samtidigt viktigt att lyfta att det i detta beslut handlar om en utredning och att ett investeringsbeslut är ett kommande separat beslut.

Andra yttranden

Ett tjänsteutlåtande av Stadsledningskontoret togs fram i september 2024 inför beslut i KS och KF där man föreslog att Renovas hemställan skulle tillstyrkas.

Demokraterna yrkade till KS och KF att hemställan från Renova AB avseende inriktning att implementera koldioxidavskiljning skulle avstyrkas.

Anledningar som fördes fram var att Göteborg har negativa erfarenheter av ekonomiskt tekniskt och miljömässigt osunda politiska prestigeprojekt med stora risker. Man ser dock gärna att bolagen får vara en tidig användare av mogen teknik om den är affärsmässig. Man vill undvika ökade taxor och mindre elproduktion, liksom att utsläppen inom EU-ETS kommer att öka någon annanstans inom utsläppssystemet om Renova avskiljer koldioxid. Man vill att Renova avvaktar tills infrastruktur och affärsmässighet finns och ser hellre att företaget ökar sin elproduktion och effektkapacitet.

Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna yrkade på ett beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Renova AB får i uppdrag att genomföra en utredning med en budget på upp till 10 miljoner sek.

Utredningen ska:

A) Genomlys om den föreslagna affärsmodellen är lönsam och affärsmässig med respektive utan externa investerare.

B) Redogöra för ekonomiska konsekvenser av investering för kunder och slutkonsumenter, jämfört med om investeringen inte genomförs.

2. Renova AB får i uppdrag att återrapportera utredningen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige under Q1 2026. Inga investeringsbeslut i CCS/CCU system/teknik ska ske innan utredningen är återrapporterad.

Man ser en risk att skattebetalarna blir garanten för investeringen och ser hellre att Renova samarbetar med privata aktörer och näringslivet för att utvärdera en ekonomisk lönsamhet. Yrkandet ska ses som ett positivt besked i frågan om att låta projekteringen gå vidare, men utredningen ska återredovisas till KS och KF för bedömning innan ev inriktnings och investeringsbeslut kan beslutas.

Sverigedemokraterna yrkar att Renova får i uppdrag att återkomma med tydliga klarlägganden och konsekvensresonemang enligt yrkandets frågeställningar.

Man vill inte riskera ett "Gobigas-misslyckande". Sverige har redan minskat sina växthusgasutsläpp till 1930-talets nivåer och koldioxid upptas redan i havet och skogen.

Frågeställningar:

- Hur kommer den förlorade elproduktionen att ersättas?

- Frågetecknen om tekniska möjligheter och nyttor borde klarläggas innan inriktningsbeslut fattas.
- Hur säkerställer man att det inte blir ett kostsamt misslyckande?
- Hur ser sambanden ut mellan minskande avfallsmängder, import av avfall med högt plastinnehåll och kostnaderna för utsläppsrätter?
- Hur stora kostnadsökningar kommer drabba avfallskunderna?
- Kommer CCS försura havet och påverka havsmiljön negativt tillsammans med annan planerad exploatering av havet?

Övriga instanser i Göteborg

I Göteborg skrevs tjänstemannautlåtande av Stadshus AB och yttrande enligt utlåtandet togs av Stadshus AB:s styrelse den 2024-06-10 som tillstyrkte Renovas hemställan.

Kretslopps- och vattennämnden lämnade ett yttrande utifrån ett tjänsteutlåtande från Kretslopp och vattenkontoret och utifrån det yrkande som inkommit från MP, S och V. Övriga partier röstade för tjänstemannaförslaget som tillstyrkte Renovas hemställan utan tillägg.

Yttrande från Kretslopp- och Vattennämnden

Yttrande över Renova AB:s inriktning avseende CCS/CCU

Kretslopp och vattennämnden tillstyrker den inriktning som Renovas styrelse beslutat om. Inriktningen är att utreda implementering av CCS/CCU-teknik på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet till implementering för att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045. I det klimatnödläge som världen nu befinner sig i är det oacceptabelt att utsläppen av koldioxid från avfallsbehandlingen vid Sävenäs är så betydande och att de riskerar att förvärras än mer de närmaste åren.

Detta trots att viktiga och omfattande åtgärder fortsätter vidtas för att minska avfallet och öka materialåtervinningen. Inriktningen innebär att fortsätta utreda en stegvis utbyggnad av koldioxidavskiljning vid Sävenäs. Avskiljningen kommer innebära att Renova, och i förlängningen avfallslämnarna, tar ett större miljöansvar för koldioxidutsläppen från avfallsbehandlingen än idag.

Nämnden bedömer att inriktningen ligger i linje med miljöbalkens allmänna hänsynsregler samt internationella och nationella miljömål men bidrar inte fullt ut till att de lokala klimatmålen i Göteborg inför 2030 kan uppnås. Nämnden beklagar det och anser att starka ansträngningar måste till för att öka takten och omfattningen av implementeringen av ytterligare förbränningslinjer. I första hand måste inflödet av plastprodukter som förbränns minska.

Den kommer även kunna bidra till lokala klimatmål. Nämnden ser gärna att kommande utredningar klargör olösta frågor som till exempel eventuellt värde av åtgärderna för energikunder och hur koldioxiden ska lagras eller avsättas.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ett beslut om yttrande avseende inriktningen är inte ett investeringsbeslut och har därför begränsad ekonomisk påverkan i sig. Ett positivt ställningstagande från kommunfullmäktige kan öka möjligheterna för att få olika typer av investeringsstöd inför

ett investeringsbeslut.

CCS/CCU-teknik på Sävenäs ger stora investeringsutgifter och höga driftkostnader, samtidigt bedöms Renovas kostnader för utsläppsrätter minska. Eventuella intäkter kan till exempel utgöras av försäljning av koldioxidkrediter.

Om huvudsakligen avfallslämnarna bekostar den utökade reningen motsvarar det cirka 400 kr per ton förbränt avfall. Kretslopp och vattens årliga behandlings-kostnader skulle öka med 44 mkr och motsvara en taxehöjning med knappt 8 procent, vilket innebär cirka 160 kr högre årsavgift per hushåll (i 2023 års nivåer).

Bedömning ur ekologisk dimension

Beslutet ger möjlighet att öka kunskap och förståelse för koldioxidinfångning, respektive lagring och nyttjande. Att införa CCS-teknik på en eller flera av Sävenäs förbränningslinjer bedöms bidra till att uppfylla mål om att skydda klimatet på flera nivåer. Det finns lokala, nationella, globala och EU-mål om att minska klimatpåverkande utsläpp.

Bedömning ur social dimension

De höjda kostnaderna för avfallshanteringen riskerar att slå hårdare mot socialt utsatta grupper, men detsamma gäller troligen pågående klimatförändringar. I övrigt bedömer nämnden att ärendets påverkan på den sociala dimensionen är låg

Härryda

Beslut i KF 2024-12-12

Kommunfullmäktige avslår hemställan från Renova AB avseende inriktning att implementera koldioxidavskiljning. Vi anser inte att Renova AB ska vara först ut med en helt obeprövad teknik. Innan investering startas ska det finnas referensanläggningar att få erfarenheter av.

13 ledamöter reserverade sig mot beslutet. 11 av dem från partierna S, MP och V reserverade sig skriftligt:

Reservation. Yttrande över Renova ABs hemställan om ställningstagande till inriktning för Sävenäs avfallsverksamhet.

Vi anser att beslutet att säga nej till utredningen som Renova önskar är ett dåligt beslut. Om inte vi som kommun vågar gå i täten och arbeta för att minska koldioxiden i atmosfären så hotar vi vår egen framtid. Detta gör vi för att vi inte vågar investera 100 000 kronor.

En kommun med våra förutsättningar måste våga ta ansvar. Att säga nej till detta är inte att ta ansvar för vår miljö, den globala uppvärmningen eller den biologiska mångfalden. När man dessutom skyller på att det är obeprövad teknik så visar det mer på ovilja än på fakta då det är en teknik som används på flera platser redan idag.

För oss är detta ett tydligt tecken på oviljan från övriga partier att satsa på miljö och arbeta för klimatsmarta lösningar.

Vi tycker att vi som kommun skall ligga i framkant, det förtjänar våra medborgare!

2 ledamöter från SD reserverade sig också

I kommunstyrelsen togs antogs samma beslut med 8 för och fem emot. De fem representanterna som var från S, MP och V reserverade sig också mot beslutet. Dessa föreslog att hemställan skulle antas.

SD föreslog att även om det hittas referensanläggningar enligt det beslut som KS senare antag, skulle investeringsprocess och förberedande arbete läggas ned.

Härryda vatten och avfalls AB ställde sig positiva till inriktningsförslaget vid sitt styrelsemöte 2024-09-23.

Lerum

På kommunfullmäktige 2024-11-21 tillstyrktes Renovas hemställan och det var inga yrkanden emot.

KS beslutade att tillstyrka Renovas hemställan 2024-11-13. SD hade yrkat på avslag

Tjörn

Kommunfullmäktige på Tjörn fattade beslut på sitt möte den 2024-10-17 att tillstyrka Renovas hemställan genom att översända nedanstående yttrande till Renova.

Yttrande över Renova AB:s inriktning avseende CCS/CCU

Kommunfullmäktige tillstyrker den inriktning som Renovas styrelse beslutat om. Inriktningen är att utreda implementering av CCS/CCUteknik på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet till implementering för att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045. Utsläppen av klimatpåverkande koldioxid från avfallsbehandlingen vid Sävenäs är betydande och förväntas inte minska på länge. Detta trots att viktiga och omfattande åtgärder fortsätter vidtas för att minska avfallet och öka materialåtervinningen. Inriktningen innebär att fortsätta utreda en stegvis utbyggnad av koldioxidavskiljning vid Sävenäs. Avskiljningen kommer innebära att Renova, och i förlängningen avfallslämnarna, tar ett större miljöansvar för koldioxidutsläppen från avfallsbehandlingen än idag.

Kommunfullmäktige bedömer att inriktningen ligger i linje med miljöbalkens allmänna hänsynsregler samt internationella och nationella miljömål. Den kommer även kunna bidra till lokala klimatmål. Kommunfullmäktige ser gärna att kommande utredningar klargör olösta frågor som till exempel eventuellt värde av åtgärderna för energikunder och hur koldioxiden ska lagras eller avsättas. Ett beslut om yttrande avseende inriktningen är inte ett investeringsbeslut och har därför begränsad ekonomisk påverkan i sig. Ett positivt ställningstagande från kommunfullmäktige kan öka möjligheterna för att få olika typer av investeringsstöd inför ett investeringsbeslut. CCS/CCU-teknik på Sävenäs ger stora investeringsutgifter och höga driftkostnader, samtidigt bedöms Renovas kostnader för utsläppsrätter minska. Eventuella intäkter kan till exempel utgöras av försäljning av koldioxidkrediter. Beslutet ger möjlighet att öka kunskap och förståelse för koldioxidinfångning, respektive lagring och nyttjande. Att införa CCS-teknik på en eller flera av Sävenäs förbränningslinjer bedöms bidra till att uppfylla mål om att skydda klimatet på flera nivåer. Det finns lokala, nationella, globala och EU-mål om att minska klimatpåverkande utsläpp.

Tidigare hade hemställan också varit uppe i samhällsbyggnadsnämnden och tillstyrkts där. Inga andra yrkanden lades fram, varken i kommunfullmäktige eller i samhällsbyggnadsnämnden.

Mölnadal

Kommunfullmäktige beslutade 2024-11-27:

Kommunfullmäktige godkänner en fortsatt utredning av inriktningen att implementera CCS/CCU på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till år 2030.

MP yrkade på bifall till scenario A och V föreslog bifall till det.

Kommunstyrelsen föreslår vid sitt möte 2024-10-23 KF att godkänna en fortsatt utredning av inriktningen att implementera CCS/CCU på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till år 2030.

Andra yrkanden: På KS-mötet föreslog MP och V att kommunfullmäktige skulle besluta att huvudinriktningen ska vara scenario A. Samverkan för Mölndal (S och M) hade lämnat yrkande inför KS

Ale

På kommunfullmäktige 2024-12-16 beslutades: Kommunfullmäktige beslutar att hemställan avslås.

Motivering till beslut: Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Centerpartiets ledamöter reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Andra yrkanden:

Dennis Ljunggren (S) yrkar avslag till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Dennis Ljunggren (S) gör följande yrkande: Kommunfullmäktige beslutar att hemställan om ställningstagande gällande Renovas inriktningsbeslut om koldioxidavskiljning tillstyrks.

Henrik Fogelklou (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Vid kommunfullmäktigemöte 2024-10-07 noterades information från Renova om bland annat Renovas klimatambition

Kungälv

Förslag till Kommunfullmäktige 1. Kungälv kommun tillstyrker den inriktning som Renovas styrelse beslutat om. Inriktningen är att utreda implementering av CCS/CCU-teknik på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet till implementering för att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045

SD lämnade en Anteckning till protokollet:

– Implementering av CCS/CCU (KS2024/1171-2)

Sverigedemokraterna ser positivt på fortsatt utredning av att implementera CCS/CCU på EN av fyra förbränningslinjer vid Sävenäs avfallsvärmeverk, scenario B.

Att införa CCS/CCU på EN förbränningslinje kan bidra till att de nationella utsläppsmålen nås. Kommunens lokala energiplan och koldioxidbudget är konstruerade så att utsläppsmålen gäller geografiska områden. Göteborgs stad ansvarar därmed för sitt geografiska område precis som Kungälv kommun ansvarar för sitt. Att införa CCS/CCU på TVÅ förbränningslinjer stödjer visserligen Göteborgs stads utsläppsmål som är mycket ambitiösare än Sveriges utsläppsmål, men det anser Sverigedemokraterna är en lokal fråga för Göteborgs stad och inget som Kungälv skattebetalare ska finansiera. Det är också viktigt att utredningen innehåller analyser om investeringar, driftskostnadskonsekvenser, alternativkostnad och tekniska lösningar för hela processen ända fram till slutförvaring/återanvändning.

Sverigedemokraternas ingång i ärendet är att en eventuell investering i CCS/CCU INTE ska

drabba vare sig Kungälvns abonnenter eller skattebetalare ekonomiskt. Den gröna omställningen i samhället kostar pengar men detta måste i görligaste mån hanteras inom ordinarie verksamhet då kommunens invånare annars riskerar att drabbas av många liknande kostnadsökningar på många olika områden.

Utskottet för Samhälle och utveckling hade också behandlat frågan, men inga andra yrkanden är protokollförda därifrån.

Öckerö

Beslutstext från KF och KS: Sammantaget bedömer Öckerö kommun att Renova bör låtas fortsätta arbetet enligt inriktningsbeslutet om Renovas framtida klimatambition med CCS/CCU teknik. Inte minst då det finns möjlighet att delvis nå lokala klimatmål och helt nå nationella klimatmål och mål inom EU med förslaget

Förslaget bereddes även i kretsloppsenheten på samhällsbyggnadsnämnden.

Stenungsund

Beslut i kommunfullmäktige 2024-12-12

Kommunfullmäktige avvaktar med att ta ställning till hemställan om att godkänna en uttalad inriktning gentemot teknik beskriven i hemställan innan en utredning av tekniken har genomförts.

Beslutet var enligt kommunstyrelsen förslag 2024-11-25 och enligt förslaget i Allmänna utskottet.

Sammanställt av Lia Detterfelt 2025-01-13